

ኣብ ማሕበረ ፖለቲካዊ ግፍዒስ ተሓምበለ

ብዕለታዊ ጋዜጣ ዓዲ እንግሊዝ "ዘጋርዲያን" ለንደን

ካብ ኣልጀርያ (ባሕሪ ሜዲትራኒያን) ናብ ኤርትራ (ቀይሕ ባሕሪ) ኣብ ንግስነታት ስዑዲያን ሕቡራት ዲሞክራሲያት ዓረብን (ወሽመጥ ፋርስ) ዝርከቡ ህዝብታት መንእሰ ገባዎታ ብወግዒ፡ መንእሰ ብሰላሕታ፡ ግን ከአ ብዘተኣማምን ውሽጣዊ ሚስጥራዊ ውዳቤ፡ ሓርነት ኣብ ምድላይን ምጥባቕን ኣንጻር ጨቆንቶም ሓኸት ክብሉ ይረኣዩ ኣለው።

መለኸቲ ብወገኖም ናይ ፈረንሳን ኣመሪካን ስለያዊ መርበባት ዝኣከብሎምን ዘረከብዎምን ሓበሬታ ምርኩስ ጌሮም ምልካዊ ትካላቶም ኣብ ምጽናዕ ላዕልን ታሕትን ይብሉ ኣለው። ኣብነታት ክቐርቡ ይእኸእሉዮም። ጀኔራል ዓብደል ፋታሕ ኣል ሲሲ ነቲ ኣብ እዋን ጽዲያ ዓረብ (ኣብ 2011) ተባዕ ህዝቢ ምስሪ ብደመ ረሃጹ ዘረጋገጸ ድሙቕ ዓወት ጨውዮ፡ ብኣዘዘቲ ሰራዊት ተደጊፉ ተተባቢዑ ኣብታ ሃገር ዲቕ ዝበለ፡ ነዊሕ ግዜ ክቐጽል ዝኸእል ውልቀ ምልኪ ንኸተክል መደባቱ ኣጸፊፉ ክነጥፍ ንሪኣ ኣለና።

ካልኦት ኣብነታት ሶርያ፡ ባሻር ኣል ኣሳድ ባዕሉ ጸዊዑ ኣብ ዘምጸኦ ዑና ሶርያ ስርዓተ ምልኩ የስፍሕን የትርር ኣሎን።

ሱዳን፡ የመር ሓሰን ኣልበሽር ሳላ ህዝቢ ሱዳን ዝገበሮን ዝገብሮ ዘሎን ቀጻልነት ዘለዎ ሓያል ህዝባዊ ተቃዋሚ ካብ መንበረ ስልጣኑ ተኣልዮ ኣሎ።

ኤርትራ፡ ውልቀ መላኸ ኢሳያስ ኣፈወርቂ፡ ቅዋም ቅዋማዊ ኣካይዳን ህዝባዊ ምርጫታትን ያኢ መልኣከ ሞት ተረኽቡስ ብእምቢታ እነሆ ን28 ዓመታት ብኢደ ወነኑ ብግፍዒ ከም ቃሕታኡ ይገዝእ ኣሎ።

ኣልጀርያ፡ ዓብደል ዓዘዝ ቡታፍሊቃ ብሕማም ተደኒሱ ክንሱ፡ ሓንሳብ ሕራይ ሓንሳእ እምቢ እናበለ ህዝብን ሃገርን ኣንፈቶም ከጥፍኡ ገይርዎም ጸኒሑ፡ ኣብ መወዳእታ ግን ብምቢታን ተቃዋሚን ህዝቢ ካብ ስልጣኑ ተኣልዮ ኣሎ።

ንመለኸቲ ዝምልከት ጠመተ ክግበር ዘለዎ ካልእ ዞባ ወሽመጥ ፋርስዮ። ኣብዚ ከባቢ ዝርከቡ ነገስታት ብቐንዱ ብስዑዲያዮም ዝምርሑ። ኣብ ልዕሊ ህዝብታቶም ዝፍጽምዎ መሰረታዊ ጥሕሰት ሰብኣውን ደሞክራሲያውን መሰላት ደረት ኣልቦዮ። ፈጹምም ዝኣረሙ ዘመሓይኹ ድማ ኣይመስሉን።

እዞም ኣብ ግፍዒ ኣብ ጭቆና ተሓንበለ ዝነበሩ ስርዓታት፡ ነገስታት ኢማራት ክእረሙ ከመሓይኹ እንተዘይከኣሉ ንዓታቶምዮ ዝገደም። ኣብ ግብጺ ኣብ ሶርያ ኣብ ኣልጀርያ ኣብ ኤርትራ ኣብ ሱዳን ህዝብታት ኣይተዳህሉን። ኣይተታለሉን። ጠለባቶም ብዛዕባ ቅዋም ቅዋማዊ ኣካይዳ ተሓታትነት ደሞክራሲ ሓለዎን ክብረትን ተፈጥሮአዊ ኮነ ማሕበራዊ መሰላት ...ወዘተ ክሳብ ዝኾነኸ እንታይ ዘድህል ዘስግእ ምክንያት ኣለዎም።

ንግስነት ደሴት ባሕራን (ድሕሪ ጽዲያ ዓረብ 2011) ንግስነት ስዑዲያ (ድሕሪ ቅትለት ጋዜጠኛን ተጣባቂ ሰብኣዊ መሰላትን ጀማል ካሾኪ ኣብ ከባቢ መወዳእታ ዓመት 2018 እዞም ማይቤታት ኣብ ብመስትያት ዝተሰርሑ ኣደራሻት ፖላሶታት ይነበሩ ምህላዎም ኣጸቢቑ ዝረኣየና ዘሎ ምዕባሌታትዮ።

ካብዘን ዝተጠቐሳ ሃገራት ዛጊት ካብ ስልጣን ዝተገለፉ ዓመጸኛታት ቡታፍሊቃን የመር ኣል በሽርንዮም። እዞም መለኸቲ ስርዓታት ካብ በሽር ኣል ኣሳድ ናብ ኢሳያስ ኣፈወርቂ ካብ ናብ ስዑዲያ ንጉስ ቢን ሳልማን ኮነ

ናይ ባህሪን አሚር ክዝክርዎ ዘለዎም ሓደ ዓቢ ጉዳይ ኣሎ። እቲ ናይ ተቓውሞ ተኸሊ ነቐጹ ሓዊ ነኸሱስ ተቓውሞታት ኣበጊሱ ምህላውዮ።

ናይዞም ዝተጠቐሱ ስርዓታት ሓደ ዓቢ ጸገም ሕቡራት ኢማራት ዓረብ ናትና ዝብልዎ ሞዴል፣ ሰላም ደሞክራሲ ልምዓት... ወዘተ ከማዕብሉ ብዘይምክኣሎምዮ። ምስ ሩስያ ፈደሬሽንዮም ከይትብሎም ኣይኮኑን። ምስ ህዝባዊት ሪፓብሊክ ቻይና ከይትብሎም ኣይኮኑን። እቶም ናብ ዋሽንግቶን ዝጎዛዙ ነገስታትን አሚራትን ስለ ዘለዎኦም ማለት ከይዕለው ካብ ስልጣን ከይግለፉ ጥራሕዮ።

እዞም ስርዓታት ነግስታት አሚራት፣ ቃላያት ባሕሪ ሜዲትራኒያን ቀይ ባሕርን ኮነ ወሽመጥ ፋርስ ጨቆንቲ ጥራሕ ኣይኮኑን። ኣዝዮም ብልሽዎት እውንዮም። ሕግታት ወፍሪ ዝምልከት ንኣብነት ወይ ከም ቃሕታኦም ክትርጉምዎም ይፍትኑ እንተዘየለ ዕድላት ወፍሪ ክሕሸሽ ይገብሩ። ከም ሳዕቤኑ ኣብዞም ዝተጠቐሱ ዞባታት ስራሕ ኣልቦነት ብሕልፊ ኣብ መንእሰያት ኣዝዮ ልዑልዮ። እዞም ጨቆንቲ ትብዓት ስለ ዝጎድሎም ነዚ ዝምልከት ስታቲስቲካዊ ሓበሬታ ክቐርቡ ፍቓደኛታት ኣይኮኑን።

ናይ አመሪካ ዶናልድ ትራምፕ ናይ ወጻኢ ጉዳይ ፖሊሲኡ ብዘይካ ናይ ሶርያ ፕረሲደንት ነቶም ዝተረፉ ካልኣት መለኸቲ ስርዓታት ዘተባብዕዮ። ማሕተታት ህዝባዊ ተቓውሞ ግን ይያሕይል ጥራሕ ምበር ምስተ በገሰስ ዝመልሶ የልቦን። ዶናልድ ትራምፕ ከኣ ሓደ ካብዞም ዓበይቲ ከሰርቲ ከይኮነ ኣይተርፍንዮ።

ትርጉም ዓ.አ.

ብሓልዮት ደሞክራሲያዊ ግንባር ሓድነት ኤርትራ ዝፍኖ፣ ድምጺ ሰልጣን ደሞክራሲን ኤርትራ፣ 15-04-2019